

ION PILU TĂMAȘ

Salutări din Țara Hațegului

ghid turistic
ghid turistic

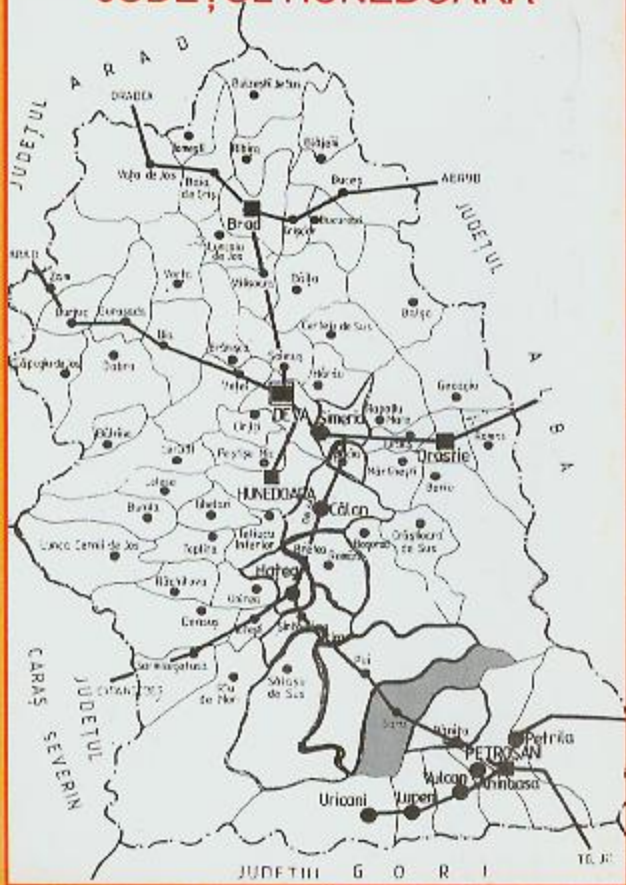
BARU

- despre oameni și locuri -

BARU

JUDEȚUL HUNEDOARA

BARU

CUVÂNT ÎNAINTE

Consider că prin editarea acestui ghid se crează posibilitatea ca frumusețile naturale ale comunei și valorile istorice de care dispunem în zonă să fie cunoscute de cetățenii români și de cei străini. Ghidul va fi un îndrumar pentru orice persoană interesată și sper că prin promovarea valorilor pe care le deținem să integrăm cât mai repede comuna în circuitul turistic național și internațional.

*Primar al comunei Bara,
Daniel Răducanu*

My opinion is that by editing this guide, the natural beauties and the historical values of our area will be known by Romanian and foreign people. I hope that, by promoting our values, our area will be integrated in the national and international touristic circuit.

*Mayor of Bara,
Daniel Răducanu*

BARU

Așezare, căi de acces

Comuna Baru se află așezată în depresiunea subcarpatică a Hațegului, cunoscută sub numele de „Țara Hațegului”. Această depresiune cuprinde în întregime sau parțial teritoriul comunelor Baru, Pui, Sălașul de Sus, Sântămărie Oriș, Râu de Mori, Totești, Sarmisegetusa, Răchitova, Densuș, Unirea (Bertheloth) și orașul Hațeg, în întindere de 704 Km², cea 10% din suprafața județului Hunedoara.

*vedere a comunei Baru și a Țării Hațegului
dinspre Pasul Merișor / View from Merisor Gorge*

Situată în partea de sud a județului Hunedoara, la 70 km de municipiul Deva, comuna Baru este încadrată de orașele Uricani, Lupeni și Petrița, comunele Pui, Bănița și Orăștioara de Sus și este așezată pe DN 66 (E 79), orașele cele mai apropiate fiind

Petroșani la 23 Km
și Hațeg la 24 Km.

Teritoriul comunei ocupă o suprafață de 146 Km², are un relief de deal și munte și este străbătut de apele râului Stroi și pâraiele Crivada, Muncel și Bărișor.

Localități componente:

- Baru Mare - centru administrativ, cătunul Bărișor (Baru Mic); 436 gospodării și 1285 locuitori (2002)
- Petres, cătunele Valea Muncelului, Valea Streiului (Pranduri) și Brotoni; 275 gospodării și 791 locuitori;
- Livadia, cătunele Livadia de Câmp și Livadia de Coastă; 265 gospodării și 734 locuitori;
- Valea Lupului - 86 gospodării și 248 locuitori.

Populația comunei, conform datelor furnizate de recensământul din anul 2002, este de 3058 locuitori, din care 3027 români, 11 maghiari, 14 romi, 2 germani, 2 ucrainieni, 2 alții, iar după religie 2706 ortodocși, 8 romano-catolici, 9 greco-catolici, 11 reformați, 112

BARU

Laying and access ways

The district of Baru is situated in the sub-Carpathian depression of Hațeg, also known as "Țara Hațegului". This depression includes wholly or partially the areas and communities that make up Baru, Pui, Sălașul de Sus, Sântămărie Orlea, Râu de Mori, Totești, Sarmisegetusa, Răchitova, Densuș, Unirea (Bertheloth) and the Hațeg town, which altogether cover an area of 704 square kilometres or 10 per cent of the Hunedoara county.

Lying in the southern part of Hunedoara county and 70 kilometres from the city of Deva is Baru. Baru is bordered by the towns Uricani, Lupeni and Petrila, the communities of Pui, Bănița and Beriu and it is situated on route DN66 (E78), the closest towns being Petroșani (23 kilometres) and Hațeg (24 kilometres).

Baru occupies an area of 146 square kilometres, it has a hilly and mountainous relief and it is crossed by the waters of the Strei river and the brooks Crivedia, Muncel and Bărișor.

Its principal localities are:

> Baru Mare administrative centre, Bărișor (Baru Mic) hamlet which has 436 households and 1285 inhabitants (2002)

> Petros the hamlets Valea Muncelului, Brotoni and Prundari (Strei valley) having 275 households and 791 inhabitants

> Livadia the hamlets Livadia de Câmp and Livadia de Coastă having 265 households and 734 inhabitants

> Valea Lupului consists of 86 households and 248 inhabitants

The population of the community of Baru, according to the data supplied by the 2002 census, is 3058 inhabitants made up of 3027 Romanians, 11 Hungarians,

*Gara din Baru Mare
Railway Station*

*Intrarea în Baru dinspre Hațeg
Entering Baru from Hațeg*

BARU RO

Raul Strei / Strei River

bapțiști, 171 penticostali, 33 adventiști de ziua a 7-a, 5 aței și un musulman.

Accesul în comună se poate face atât cu trenul, cât și cu mijloace auto. Prin Baru trece linia ferată 202, comuna aflându-se la distanța de 350 km de București și la 60 km de principalul nod de cale ferată din zonă, Simeria.

Căile de comunicație rutieră sunt:

- o DN 66 (E 79) Simeria-Hațeg-Petroșani-Tg. Jiu
- o DC 70 Livadia-Valea Lupului
- o DC 70 A Valea Muncelului-Baru
- o DC 70 B Valea Streiului-Baru
- o DC 70 C Livadia de Câmp-Livadia de Coastă

Cadrul natural

Comuna Baru este situată în sud-estul depresiunii Tării Hațegului, străjuită la nord de Munții Șureanu (Munții Orăștiei), la sud-vest de Munții Retezat, iar spre nord-est valea râului Strei ce se îngustează treptat spre izvoare, șerpuiind printre versanți înalți de 1000-1500m.

Dealurile înconjurătoare coboară în pante abrupte (plaiuri și dalme), străbătute de pâraie cu văi adânci ce se opresc de jur împrejur în terase (câmpinișuri și șesuri), ca mai apoi, spre nord-vest să întâlnim zona de șes (Câmpul Livezii, Câmpul Puiului).

Căsuțe de vacanță pe Valea Streiului / Holiday houses

BARU

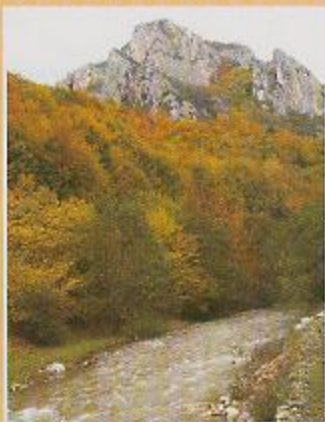
14 Romanians, 2 Germans, 2 Ukrainians, 2 unknown.

By religion they consist of 2706 orthodox, 8 Catholics, 9 Greek-Catholics, 11 reformists, 112 Baptists, 171 Pentecostalists, 35 Advents of the 7th day, 5 atheists and 1 Muslim.

You can reach Baru by train or car. The railway station at Baru is 350 Kilometres from Bucharest. The nearest junction being 60 Kilometres away at Simeria

The local roads are:

- o DN66 Simeria-Hațeg-Baru
Petroșani-Tg Jiu
- o DJ Livadia-Valea Lupului
- o DC70A Valea Muncelului-Baru
- o DC70B Valea Streiului-Baru
- o DC70C Livadia de Câmp
Livadia de Coastă

*Cleantul Lola
Lola Crag*

The environment

Baru community is situated in the South-East of the Țara Hațegului depression, towered over by the Sureanu Mountains in the North East (the Orăștie Mountains), and in the South-West by the Retezat Mountains, at a height of 200 metres. Towards the North-East, the Strei River flows from nearby streams, winding through the hills that tower above it. Some of the peaks are as high as 1,500 metres.

The surrounding fields and hills have steep slopes criss-crossed by brooks with deep valleys and terraces (glades), then further on towards the North-West we encounter an area of plains. (Câmpul Livezii, Câmpul Puiului).

*Țara Hațegului - vedere spre Munții Retezat
View of Țara Hațegului from Retezat Mountains*

Condiții climatice

Sub aspect climatic, întreaga zonă este conturată de valori ale elementelor climatice moderate față de

Ninsoare în octombrie / Snow in October

regiunile din jur. Mediile temperaturilor anuale sunt cuprinse între 8 și 10° Celsius, ale lunii iulie între 20 și 22°C și ale lunii ianuarie între 2 și -3°C. Este o zonă cu umezeală relativ mare (76-78 %), cu precipitații care variază anual în limite largi. Cantitățile cele mai mari de precipitații se produc în anii când activitatea ciclonică deasupra bazinului Strei este mai intensă. În general, cantitățile de precipitații căzute în 24 de ore sunt mai

mari în sezonul cald. Primele ninsori se produc, ca date medii, în luna noiembrie, iar ultimele au loc spre sfârșitul lunii martie.

Vânturile sunt determinate de caracteristicile și raperturile existente între sistemele barice care afectează continentul european. În caprinsul ariei drenate de Strea se produc și fenomene atmosferice deosebite (ceeață, chiciură, viscole), care întregesc tabloul caracteristicilor climatice și se repercutează în activitățile antropice.

Cascada Șipot / Șipot waterfall

Rețeaua hidrografică

Comuna Bara este punctul de întâlnire al Streialui cu trei afluenți rezezi: Crivedia, Muncel și

BARU RU

Climatic conditions

With regards to the climate in Baru, the whole area is governed by surrounding geographical features, but is temperate in relation to the surrounding areas. The annual mean temperature is 8-10°C, but in July they average 20-22°C and in January 2-3°C. It is an area with a relatively high humidity (78-76%), with rainfall that varies greatly throughout the year. The largest amount of rain tends to fall in the years in which the cyclonic activity above the Strei basin is more intense. Generally, the quantity of rainfall in a 24 hour period is greater in the warm season. The first snow usually falls in November, and the last by the end of March.

Winds are determined by the characteristics and relationships that exist between the barometric systems that affect the whole of the European continent. Throughout the area drained by the River Strei there is a peculiar phenomenon produced which causes fog, hoar frost and snow storms and completes a picture of climatic conditions that have repercussions on human activities.

*Pădure de mestecen
Birch forest*

*Râul Muncel la baraj
Muncel River at the dam*

The water network

Baru community is at the junction of the Strei river with its 3 rapid tributaries: Crvedia, Muncel and Bârișor. Actually, this is where the upper sector of the Strei, also called the Strei valley (from its springs up to Baru) ends.

The Strei river springs from the Șureanu Mountains to Baru has sculptured a valley of rare

BARU

Bănișor. Aici, de fapt, se termină sectorul superior al Streiului denumit și Valea Streiului (de la izvoare și până în comuna Baru).

*Apa Streiului toamna
Strei River in autumn*

Râul Strei izvorăște din Munții Șureanu și de la izvoare până în comuna Baru și-a sculptat o vale în formațiuni metamorfice, cea 40 Km, de o rară frumusețe. Primește afluenții: Valea Sasului, Jigoreasa, Jigorișita, Șipot, Valea Rea, pâraie care îi sporesc apele.

Muncelul izvorăște de sub poalele Munților Retezat și pe cea 6 Km formează o vale dăltuită în pereți stâncoși. Este zăgăzuit de un mini baraj la intrarea în satul

Petros și pune în funcțiune o microhidrocentrală. Se varsă în Strei în imediata apropiere a „Fabricii Refractant”.

Crivedia își are obârșia în zona pasului Merișor, valea despărțind Munții Sebeșului de Munții Retezat, străbate Cheile de sub cetatea Crivezii și, după ce preia pâraiele de o parte și alta, se varsă în Muncel aproape de centrul comunei.

Valea Bănișorului își are originea la poalele Munților Retezat și formează în partea superioară un profil simetric „Cheile Barului”, iar după ce preia Valea Izvorului străbate transversal Baru și se varsă în apropierea DN66 în Strei.

Valea Lupului, cu obârșia în munții Retezat, are un debit redus.

Partele de scurgere ale râurilor sunt relativ mari, fapt care face ca la ploile torențiale unda de viitură să ajungă repede în zonele locuite.

*Barajul microhidrocentralei Petros
The dam of Petros micro-hydroelectric plant*

BARU

beauty in formations about 40 kilometres long. It constantly receives water from its tributaries: Valea Sasului, Valea Jigoreasa, Jigoroșița, Valea Șipot, Valea Rea, each one increasing its water level.

The Muncel river springs from the foot of the Retezat Mountains and for about 6 kilometres it forms a valley chiselled in rocky walls dammed near the entrance to Petros (Muncel) village that works a micro-hydro-electric plant. It flows into the Strei river near the Generator.

The Crivedia has its origin in the area of the Merișor pass, the valley separating the Sebeș Mountains from the Retezat Mountains, it crosses the gorges under Crivedia Citadel and after taking on water from the brooks on either side, it flows into the Muncel near the centre of the village.

The Valea Bărișorului starts at the foot of the Retezat Mountains and it forms in the upper area a symmetrical profile, "Cheia Barului", and after taking over the Spring Valley it traverses Baru and flows into the Strei near the DN66.

Valea Lupului, with an 800 metres peak, has a reduced debit of water. The trickles of water on the higher slopes can become torrents during heavy rain and sometimes causes flooding in the inhabited areas on the lower slopes.

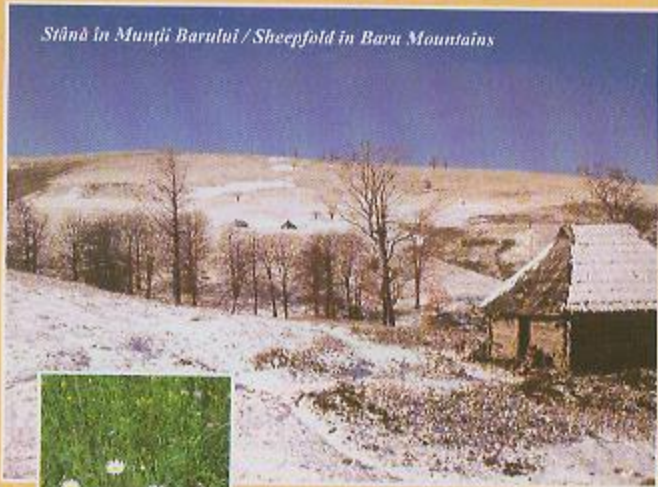
*La trap prin Valea Jorzului
Trotting on Jorzului Valley*

Izvoarele Șipotului / The springs of Șipot

BARU

Stând în Munții Barului / Sheepfold in Baru Mountains

Flora și fauna

Flora: În luncile râului Strei și pârâielor vegetația este formată din plante hidrofite lemnoase ca: salcia, plopu, răchita, aninul. În poziți întâlnim flora ierboasă alcătuită din: vinariță, colțisor, tătânească, leurda, ferigi, păiușca, păiuș roșu, specii de trifoi, etc.

Vegetația lemnoasă este alcătuită în principal din păduri de fag. Se mai întâlnesc exemplare de stejar, paltin de munte, plop, mesteacăn, pâcuri de sec etc. Pe măsura creșterii altitudinii, la peste 1000 m, întâlnim pădurile de conifere.

La pescuit / Fishing

BARU

*La despuia mistreți
Skinning the wild boars*

The flora and the fauna

The flora: In the Strei river and brooks meadows the vegetation consists of plants commonly found near water such as willow trees, poplars, osier, and alder trees. On the lawns we encounter the grassy flora composed of: *Asperula odorata*, *dentalia bulbifera*, *symphytum officinale*, *leuzda*, fern, *festuca pseudovina*, *agrestis tenuis*, species of trefoil, etc.

The wood is mainly composed of beech forests. Samples of oak trees, mountaneous sycamore, maples, poplar, birch trees and clusters of common elders are also found. At higher altitudes, more than 1,000 metres, forests of fir trees can be found along the Strei Valley twenty four kilometres away towards the Retezat Mountains and at the limit of "the mountain gap".

Near the edge of the forests can be found fruit like nut trees, black-berries,

La vânatoare de mistreți / Hunting wild boars

BARU RUC

*Măsuratul oilor
The "sheep measurement"*

La marginea pădurilor întâlnim alunul, rugul de munte, rugul de zmeură, măceșul etc.

În livezi întâlnim o varietate de pomi fructiferi de diferite soiuri: pruni, meri, peri, cereși, vișini, vita de vie, fructele acestora fiind valorificate de săteni în gospodărie.

Fauna: Lumea animală ce populează pădurile din jură comunei este reprezentată de: mistreți, câprioari, cerb, urs, lup, vulpe, iepure, râs, jder, etc. iar dintre păsări: cocoș de munte, bufința, privighetoare, mierla, ciocârlie, târca, rândunica, pupăza, tarturica, uliu, etc. În gospodăriile populației întâlnim peste 800 bovine, 3500 ovine, peste 1000 porcine și aproape 300 de cai.

*Pe cărări de munte
On mountain paths*

BARU R

raspberries, hip roses, etc.

In the orchards we find a rich variety of fruit trees: plum trees, apple trees, pear trees, sweet cherry trees, sour cherry trees, grape vines; their fruit being turned to good account by villagers and householders.

The fauna: The animal life that populates the forest area is composed of: wild boars, roebucks, stags, bears, wolves, foxes, hares, lynxes, martens, etc and there are birds such as: cocks, owls, nightingales, blackbirds, sky larks, magpies, swallows, hoopoes, turtle doves, hawks, etc.

The householders in the villages own more than 800 horned cattle, 3500 sheep, over 1000 swine (pigs) and almost 300 horses.

*La vânătoare de lupi
Hunting wolves*

*Roșu și alb
Red and white*

BARU

Scurt istoric

Existența și permanența umană pe teritoriul Țării Hațegului se pierde în negura vremurilor. Vestigiile care

*Biserica ortodoxă din Bara
The Orthodox Church from Bara*

dovedesc o locuire din cele mai vechi timpuri s-au descoperit, mai mult în mod întâmplător, și în jurul comunei Bara, sau chiar pe teritoriul satelor componente. Astfel la „Piatra Fânului”, la „Bulzul Măgarii” sau peștera „Gaura Poienii” s-au descoperit fragmente ceramice din perioada de trecere spre epoca bronzului. Din Livadia de Câmp provine un topor de piatră atribuit culturii Coțofeni, datând din perioada de trecere de la epoca bronzului. Sunt consemnate descoperiri din epoca romană la Livadia: mozaic spori de lut, săpă și cuie de fier și la Valea Lapului o statuță de bronz reprezentând un geniu înaripat.

Bara Mare a fost amintit pentru întâia oară în documentele medievale din anul 1418, când un grup de 10-11 familii declara în fața cnezilor jurați ai Țării Hațegului că au ajuns la neînțelegere cu urmașii lui Lel din Râu Bărbat.

Baru Mic (Bărișor) atestat pentru prima dată în 1421, când voievodul Transilvaniei dăraiește satul Bărișor, fost al lui Bane, fiul lui Lituov, mort fără moștenitor, lu: Cesteu, fiul lui Iaroslav din Sălașu.

Livadia de Câmp și Livadia de Coastă atestate pentru prima dată în 1404 într-un document de întărire a stăpânirii familiei cneziale din Râu Bărbat a unei treimi din cnezatul existent în moștile Ponor, Strei și Livadia.

*Călușerii din Bara Mare, 1940 / "Caluserii"
a specific Romanian folk dance from Bara in 1940*

BARU

A short history

Human existence and the presence of life in the territory of Țara Hațegului are almost lost in the darkness of time. By chance vestiges which prove the presence of man since historic times have been discovered. Also around the Bara commune, and in the nearby villages too. Thus, at "Hay Stone", at "Knoll Stone" and at the cave "Glade Hole" ceramics dating from the period prior to the bronze age have been discovered. A stone axe attributed to the Coșoveni culture, dating from the period following the bronze age has been found at Livădia de Coastă. Discoveries from the Roman period are recorded at Livădia: painted clay mosaics, a hoe and iron nails too.

In Valea Lupului there is a bronze winged statuette.

Baru Mare was mentioned for the first time in the medieval documents from 1418 when a group of 10-11 families declared before the jury *creaz* from Țara Hațegului that they had arrived at a misunderstanding with Leț's from Râu Bărbat descendants.

Baru Mic (Bărișor) was certified for the first time in 1421 when the

Transylvanian voievodat gave the Bărișor village to Costea, Iaroslav's from Sălășu son. Before that, Bara Mic belonged to Bane, Litauov's son who didn't have any successors.

Livădia de Câmp and Livădia de Coastă were certified for the first time in 1404 in a document confirming the sovereignty of

Portul popular din Petros, 1943
Folk costume from Petros, 1943

Biserica ortodoxă din Valea Lupului
The Orthodox Church from Valea Lupului

BARU

Miri din Petros, 1947

Bride and bridegroom from Petros, 1947

Petros este amintit în 1407 sub denumirea de posesia Pytrus când este dăruit pentru merite militare cnezilor din Densuș.

Valea Lupului a fost atestat pentru prima dată în documentele medievale din anul 1472 ca sat aservit nobililor din Râu Bărbat.

În perioada 1764-1854 satele Baru Mare și Livadia au făcut parte din regiunile de graniță înființate de Curtea de la Viena, respectiv din Regimentul I, Compania III, cu sediul în Hațeg.

În trecutul său istoric comuna Baru nu a fost străină de marile evenimente ale vremii. Amintim despre luptele împotriva țarilor la 1442 pe câmpul numit Noroiaele Barului sau rezistența din 1788 împotriva invaziilor turcești asupra Văilor Jiu și Strei.

Preotul Ștefan Clărian din comuna Baru a fost în 1848 tribun în armata lui Avram Iancu, iar în Valea Lupului este ridicată în 1905 o cruce de piatră în amintirea luptătorilor din sat, căzuți în Revoluția din 1848.

Tradiția orală amintește despre locuitorii ai satelor Baru care au participat în Războiul de Independență, iar din cele două războaie mondiale documentele vremii și monumentele comemorative ridicate vorbesc de la sine.

În prezua deschiderii procesului memorandiștilor de la Cluj din 7 mai 1894, locuitorii din Baru Mare și Baru Mic adresau o declarație de solidaritate conducătorilor Partidului

Biserica ortodoxă din Livadia

The Orthodox Church from Livadia

BARU

the cnezial family from Râu Bărbat.

Petres is mentioned in 1407 under the name of Pytrus when it was given for military recognition to the cnezi from Densus.

Valea Lupului was certified for the first time in medieval documents from 1472 as a village subjugated by the noblemen from Râu Bărbat.

In the period 1764-1851 the villages Baru Mare and Livadia were part of the border regions built by the Vienne Court, namely of the First Regiment, the Third Company, whose centre was in Hăgeş.

In its historical past Baru was not a stranger to the major events of their time. We should mention the battle against the Ottomans in 1442 on the field called Noroasele Bărbului or the resistance in 1788 against the Turkish invasions at Valea Jiului and Stroi.

The priest, Ştefan Chiriian, from Baru was in 1848 a tribune in Avram Iancu's army. In Valea Lupului a stone cross in memory of the villagers fallen in the Revolution of 1848 was built in 1905.

The oral tradition recollects villagers of Baru fighting in the War of Independence and in the two World Wars. The documents and memorials are convincing proofs in this respect.

On the day before the opening of the propagandists trial at Cluj from the 7th of May 1894, the inhabitants of Baru Mare and Baru Mic called for a declaration of solidarity with the leaders of the Romanian National

*Port popular, Petros, 1942
Folk costumes
from Petros, 1942*

*Biserica ortodoxă din Petros
The Orthodox Church from Petros*

BARU

Port popular din Petros, 1916

Folk costumes from Petros, 1916

Național Român: „procesul este al întregului popor român din aceste două comune și pentru aceea toate pedepsele obvenitoare pe umerii comitetului le primim ca ale noastre”

Baru Mare și Baru Mic, 6 mai 1894.

În toamna anului 1916 satele comunei Baru au fost teatru de război, fiind distruse biserici, case, fabrica, biblioteca parohială și școlară.

În toamna anului 1918 în toate satele comunei Baru s-au format consilii și gărzii naționale, iar locuitorii își exprimau hotărârea de unitate prin liste de semnături, astăzi adevărate documente. Steagul tricolor purtat de studentul teolog Sașoîn Voin din Valea Lupului la Adunarea Națională de la Alba Iulia se găsește la muzeul Episcopiei Aradului.

În cea de-a doua jumătate a secolului XIX apar și în Baru Mare elemente specifice dezvoltării capitaliste. În 1865 în documentele Camerei de Comerț și

Industrie din Brașov se menționează la Baru Mare existența a 8 cuptoare de ars oale și la Livadia 3, iar în 1900 se consemnează că în această zonă acționau 25-30 olari. În 1896 ia ființă în Baru Mare o fabrică de cărămizi,

fișla, sobe de teracotă și vase de lut. Aceasta a fost distrusă de bombardamentele din septembrie 1916, activitatea de producție fiind reluată abia în anul 1921. Construirea căii ferate Simeria-Petroșani (1870) și dezvoltarea mineritului în Valea Jiului au contribuit la apariția unei adevărate industrii de exploatare a lemnului, dar și la dezvoltarea în ansamblu a întregii zone.

La margine de hotar

BARU

Party: "...the trial was against the whole of the Romanian people living in these two communities... and because of that all the punishment lay on the shoulders of the committee..."
Baru Mare and Baru Mic.

In the autumn of 1916 the villages of the Baru community were overtaken by events of the First World war. The Churches, houses, factory, parish and school library all being destroyed.

In the autumn of 1918 Councils and National Guards were formed in all the villages of the Baru area when the inhabitants expressed their decision for unity with lists of signatures, today valuable documents. The tricolour flag carried by the theologian student Sabin Voin from Valea Lupului at the National Assembly in Alba-Iulia is today found at the museum of the Arad Bishopric.

In the second half of the 19th century elements specific to capitalist development appear in Baru Mare. In 1865 in the documents of the Chamber of commerce and Industry from Braşov it is mentioned that at Baru Mare there were 8 furnaces of burning pots and at Livadia 3, and in 1909 it is recorded that in this area there worked 25-30 potters. In 1896 a factory of bricks, tile, terra-cotte stoves and clay pots was founded at Baru Mare. It was destroyed by the bombardment in September 1916 but production was restored in 1921. The building of the Simeria-Petroşani railway (1870) and the development of mining in the Jiu Valley contributed to the appearance of a real wood exploitation industry, but also to the general development of the whole area.

Răgaz pentru prânz la muncă pământului
Lunch rest

Biserica creştină baptistă din Baru
Baptist Church from Baru

BARU

Obiective economice

♦S.C.Refractara S.A. capital privat, vechime peste 100 de ani, are peste 320 de angajați

S.C. Refractara S.A. Bara Mare

♦Ocolul Silvic-Romsilva paza și administrarea pădurilor, asistența tehnică.

♦Stație de sortare-betoane secție a societății Construcții Căi Ferate București, filiala Petroșani.

♦Unitatea Militară 02284.

♦Microcentrala Hidroelectrică

producere energie electrică

♦Stația Transelectrica transformare, transport, distribuție energie electrică

♦Districtul de Drumuri și Poduri-AND-Direcția Timișoara

♦Distribuție gaz metan rețea de alimentare a satelor Bara și Petros

♦Romtelemcom o rețea de telefonie digitală de 1200 numere în toate satele și telefonie publică

Atelier mecanic - S.C. Refractara S.A. / Mechanical workshop

BARU

Economic and tourist units

- ♦S.C. Refractara SA a private investment system, over 100 years old having over 320 employees

- ♦The forest ward-Romsilva the guard and administration of forests with technical assistance

- ♦Concrete Sorting Station a section of the society Railways Construction Bucharest, the Petroșani branch

- ♦02284 military unit

- ♦The hydro-electric plant producing electric power for the area.

- ♦The Electricity Generating Station transformation and distribution of electrical power

- ♦The Roads and Bridges District-National Roads Agency (NRA)-the Timișoara branch

- ♦Methane gas distribution the distribution network for the villages Baru and Petros

- ♦Romtelecom a digital phone network of 1200

*Stația de sortare S.C.F.D.P. Bara-Mare
Concrete Sorting Station*

S.C. Sympatex "La Angelica lui Vlaicu"

BARU

*Centrul comunei Baru
Baru Centre*

- ♦ Serviciul Poștal satele comunei Baru și satele Merișor și Crivadia

- ♦ Stația CFR Baru, halta Baru, ramificație CF Ind

- ♦ S.C. Re-fractara S.A.

- ♦ Serviciul Public alimentare apă potabilă și canalizare

- ♦ S.C. Televest televiziune prin cablu

- ♦ S.C. Floare de colț Hanul Boleștilor restaurant, cazare.

- ♦ SC. Sympatex Prodexim SRL cabana-restaurant.

- ♦ S.C. Mairlyn SRL cabana-restaurant.

Stand de vânătoare / Hunting house

BARU RU

numbers in all villages, as well as public telephones

♦The Post Office the villages of the Baru district and the villages Merișor and Crivadia

♦The Romanian Railway Station at Baru, the Baru branch line and a ramification of Industrial Railways for SC Refractara SA

♦Public Services Drinking water distribution and sewerage

♦SC Telewest cable television

♦SC Floare de Colț-The Bolești Inn restaurant, accomodation

♦SC Sympatex Prodexim SRL chalet and restaurant

♦SC Mairlyn SRL chalet and restaurant

La margine de hotar

Hanul Boleștilor din Petros / The Bolești Inn from Petros hotel and restaurant

BARU

Etnografie și folclor

Despre Baru, reputatul om de cultură, Ovid Densușianu afirmă în lucrarea „Graul din Țara Hațegului” că ar cuprinde „cele mai frumusețe privesc de poezie ale pământului românesc”.

Pițărâi - colindul din ajunul Crăciunului - cele mai autentice colinde le găsim în satul Petros unde se colindă

*Război de țesut
Weaving loom*

din casă în casă, în alai însoțit de fluier și strigături. Participă tineri și bătrâni care colindă peste 50 de colinzi laice (care sugerează înțelepciunea, hărnicia, bogăția gospodăriei, vitejia flăcăilor, nunți minunate), vânătoarești sau păstorești (lupta cu leul, vânătoarea cerbului) și religioase (preamărește nașterea lui Hristos și pe Maica Domnului, descriu penepțiile nașterii, trăirii, judecării; și pedepsirea

Fiului Domnului).

Arminden - prinderea în poartă, în ajun de 1 Mai, a unui vârf de mesteacă verde. Explicația este legată de căutarea lui Iisus de către evrei, care știau că-l vor găsi la o poartă cu nua verde. Atunci toți locuitorii au pus nua verde la poartă.

Strigarea peste sat - „Joi mari strigarea” se desfășoară în joi din săptămâna Paștilor, seara, în jurul unui foc, și constă în satirizarea unor defecte de caracter ale unor persoane sau ale comunității prin strigături de pe o culme de deal.

Alergatul prescurii - obicei păstrat în satele Livadia și Valea Lupului, ce are loc a treia zi de Paști și consta din întrecerea a două cete de băieți așezați la distanță, dintre care unul alergă, iar ceilalți mănâncă o prescură. Sunt declarați câștigători cei care termină primii.

Măsuratul oilor - obicei ce se desfășoară în mijlocul lunii mai, când gospodarii acună oile, și într-un ritual străvechi are loc mulsul și măsuratul laptelui. Se stabilește rânduiala la stână, la ciobănit și la brânză, și totul în

BARU RU

Ethnography and folklore

Ovid Densusăianu, the famous writer and poet, tells us in his book "The Language from Țara Hațegului" that Bara has some of the most beautiful sights in all of Romania.

Pițăreii - the carol of Christmas Eve - the most genuine carols are found in the Petros village where people wander from house singing carols, playing the shepherd's flute and saying (reciting) humorous verses.

Young and old participate, singing over 50 lay carols (they suggest wisdom, diligence, the riches of one's household, lads' bravery, wonderful weddings, hunting, the fight with the lion, the hunting of a stag and shepherd stories) or religious carols (they extol the birth of Jesus Christ and the Virgin Mary, they describe the adventures of the birth, life, trial and punishment of God's son).

Arminder - fastening to the gate the top of a green birch tree, on the eve of the 1st of May. The explanation is related to the search for Jesus by the Jews who knew they would find him at a gate with a green twig. Then all the inhabitants fastened a green twig to the gate.

The call over the village - *Joi mar; strigarea* - it takes place on the Thursday before Easter, at night, around a fire. It consists of satirizing the character defects of a person or a community by shouting from one hill to the other.

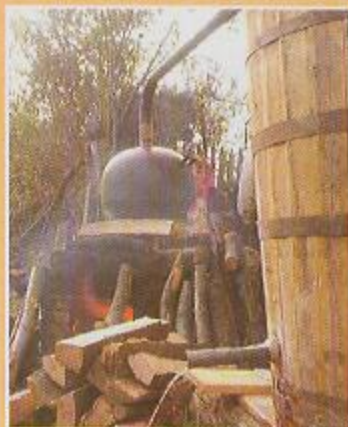
"Prescara" running - a custom kept in the villages Livadia and Valea Lupului, which takes place on the third day of Easter and consists in a competition between two groups of boys facing each other. They run towards each other while eating a *prescara* (a kind of bread). The winners are the ones who finish first.

The sheep measurement - a custom beginning in the middle of May, when shepherds gather their sheep and,

*Vechea moară
a Bereștilor*

BARU

*Curge puica la cazan
Brandy making*

atmosferă de petrecere.

Nedeile reprezintă petreceri comune organizate în fiecare sat la date calendaristice fixe. La nedei participă feciori și fete, dar și tineri căsătoriți. Este și un moment de vizită la rude, de invitați „pe omenie”, de cinstire a bisericii. Ion Pop Reteganul, învățător în Baru Mare între anii 1876-1878, scrie că nedeia ar fi „zilele solemne de bucurie ale vechilor romani în onoarea zeilor patroni” și că „nedeia e mai luată în seamă decât Crăciunul, Paștile, Rusaliile. Nedeia e mai mult decât Anul Nou...”. Nedeile din satele comunei Baru se desfășoară, calendaristic, astfel: Baru - în duminica Rusaliilor; Petros - la Înălțarea Domnului; Joia Ispasului; Livadia de Câmp - a doua duminică după Paști; Livadia de Coastă - a treia duminică după Paști; Valea Lupului - în Duminica Orbului; Baru Mic (Bătrșor) - Sf. Ilie.

Claca, forma veche de intrajutorare la coasă, la săpă, la construirea caselor, care adesea este însoțită de o mică petrecere.

Curtă interioară veche / Old inner yard

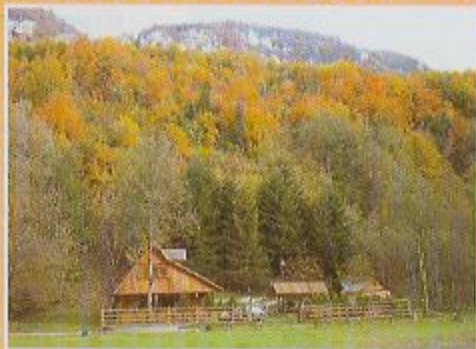
BARU

according to an ancient ritual, they milk them and measure the quantity of milk. The order for the sheepfold is established, as well as the order for shepherds and cheese. Everything is done in a party atmosphere.

Nedeile they represent mutual parties organised in every village on fixed dates. Boys and girls

participate at nedei, as well as young married couples. It is the time to visit one's relatives, to have guests, to honour the church. Ion Pop Reteganul, a teacher in Baru Mare between 1876-1878 writes that the nedei would be "the solemn days of joy of ancient Romans in the honour of patron gods" and that "the nedeie is much more important than Christmas, Easter, Rusalii. The nedeie is even more important than New Year's Eve...". The nedei in the villages of Baru district follow a calendar: Baru on Rusalii Sunday, Petros on Înălțarea Domoului, Ioia Ispasului, Livadia de Câmp the second Sunday after Easter, Livadia de Coastă the third Sunday after Easter, Valea Lupului or Blind Sunday, Baru Mic (Bârșior) on Saint Ilie.

The working group is a mutual help group for haymaking, hoeing, house building and it is often followed by a little party

*Căsuță de vacanță
Holiday house*

*Interior
de casă țărănească
Peasant house (interior)*

Repere turistice

Biserica Pârveștilor - monument istoric construit în secolul XVIII. Legenda spune că a fost construită de șapte haiduci care aveau gazda la familia Pârveu. Conține o inscripție datând din anul 1785. Se află în Bârșior la oca 1 km de centrul comunei.

*Biserica Pârveștilor din Bârșior
Parvestilor Church from Barșior*

Peștera Tecur - monument al naturii care păstrează în interior o serie de formațiuni concreționare de o deosebită frumusețe - stalactite, stalagmite, perdele și scurgeri de culoare roșatică. Este situată pe malul stâng al Streului la o altitudine de 920m, cu acces din satul Petros sau din Valea Streului (km 8) pe poteci de munte, oca 3 ore.

Cetățile dacice din Munții Orăștiei - acces pe drumul forestier, Valea Streului Superior (km 20) și de aici pe poteci de munte, oca 2 ore.

Valea Streului Superior defilee, lunci, cascadele Șipotului, Cleantul Lola (poartă povestea unei fete locale care, urmărită de turci în timpul unei invazii, se aruncă de pe o stâncă înaltă de peste 200m), pereți și piscuri de calcar - posibilități de pescuit sportiv și vânatoare.

Cheile Barului - la oca 3 km de Baru, Valea Bârșiorului prezintă câteva praguri care

Cetatea Crivadia / Crivadia fortress

BARU

Tourist sites

The Pârvești Church. A historical monument built in the 18th century. The legend claims that it was built by seven outlaws hosted by the Pârvu family. It contains an inscription dating back to 1785. It is situated in Barisor approximately 1 kilometre away from the district centre.

The Maria Hord Gârbea Folk Art Collection contains more than 160 exhibits of folk costumes from the Baru community, women's clothes from different regions of the country and many household exhibits such as furniture, ancient tools, pots, seams, fabrics, ancient costumes, waistcoats, laced moccasins, etc.

The Tecuri Cave is a natural monument. It contains a series of concrete formations of rare beauty-stalactites and stalagmites that form a kind of "curtain" out of which flows a red liquid.

It is found on the left bank of the Strei river at a height of 920 metres. It takes approximately three hours to reach the Cave from Petros village or Strei Valley (kilometre 8) by crossing the mountain paths.

The Dacian Citadels from the Orăștie Mountains it takes about 2 hours walking along the forest road to get there to the Upper Strei Valley (km20) and then by crossing the mountains paths.

The Superior Strei Valley_ gorges, meadows, the Șipot waterfalls, the Lola Rock (it carries the story of a native girl who, followed by Turks during an invasion, jumps from a rock from a height of over 200 metres), walls and limestone peaks. Here there are opportunities for amateur fishing and hunting.

Baru Gorges - about 3 km from the village, the Bârșor Valley has some rapids separating the two sectors into distinctly different areas sculptured in different stages. You can go fishing there.

*Colecția de artă populară
Maria Hord Gârbea
Folk Art Collection*

BARU

Monumentul Eroilor din Valea Lupului

The Heroes' Monument from Valea Lupului - participanților la Adunarea de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918 și a eroilor căzuți în cele două războaie mondiale, ridicat în anul 1989.

Crucea comemorativă de pe Vârful Baiului (M-ji Retezat) în memoria eroilor din Regimentul 18 și 58 infanterie română căzuți în 03.09 1916 pentru eliberarea Ardealului, ridicată în anul 1993. Acces din satul Valea Lupului pe poteci de munte, cu privesți de o inegalabilă frumusețe, cca 3 ore.

Cimitirul memorial de război așezat în centrul comunei (lângă cimitirul evreiesc), în memoria soldaților germani căzuți în luptele din toamna anului 1916.

Cetatea Crivăcia - turn de pază la hotarul cu comuna Bănița. Alături pot fi admirate Cheile Crivediei și viaductul rutier.

Tabăra de vară a asociației "Noua Speranță" din Timișoara este situată pe valea Streitului (km 9) cu activitate în educația familiei și a tinerilor prin studii biblice, drumeții, jocuri, etc.

Cimitirul memorial de război
The war memorial cemetery

marchează limita între două sectoare sculptate în etape diferite de modelare a regiunii - posibilități de pescuit sportiv.

Monumentul eroilor din Bara și Petros așezat în fața primăriei Bara în memoria eroilor din satele Bara și Petros căzuți în războaie și în revoluția din 1989, ridicat în anul 1993.

Monumentul eroilor din Valea Lupului așezat în incinta bisericii din satul Valea Lupului în memoria

BARU

The Heroes' Monument for Baru and Petros

It lies in front of the Baru Town Hall and is a memorial to the heroes of the villages of Baru and Petros. Its dedicated to the War heroes and the 1989 revolution. It was built in 1993.

The Heroes' Monument from Valea Lupului it lies in the Valea Lupului church precincts in the memory of the participants to the National Assembly from Alba Iulia on the 1st of December 1918 and of the heroes fallen in the two World Wars. It was built in 1989.

*Cimitirul evreiesc
The Jewish cemetery*

The Memorial Cross from Vârful Barului (the Retezat Mountains) was built in the memory of the heroes from the 18th Regiment and 58 Romanian infantry (fallen on the 3rd of the September 1916 for the freedom of Ardeal). It was built in 1993. You can get there in 3 hours from the Valea Lupului village on mountain paths having views of inimitable beauty.

The war memorial cemetery is situated in the centre of the district (near the Jewish cemetery). It was built in the memory of the German soldiers who died during the fighting in the autumn of 1916.

The Crivadia Citadel is a watch tower at the border with the Bănița district. Nearby, one can admire the Crivadia gorges and the road viaduct.

The Summer Camp of the "New Hope Association" from Timșoara. It is situated on the Strei Valley (kilometre 9) and its aims are the education of families and youths through biblical studies, trips, games, etc.

Cleantul Lola / - Lola Crag

BARU

Informații utile

Primăria Baru (The Baru Town Hall)	0254-778003 (tel/fax), 778398
S.C.Refractara S.A	0254-778001, 778038, 770321
Cabinet medical (Surgery)	0254-778030
Farmacia	0254
Scoala Generală Petros	0254-778004
Poșta (Post office)	0254-778002
Poliția	0254-778006
Pompieri (Fire Brigade)(Hateg)	0254-770257
Districtul de drumuri (Road District)	0254-778200
Distribuție gaz metan (Methane Gas Distribution)	0254-778109
Stație sortare-betoane (Concrete Sorting Station)	0254-778260
Televiziune prin cablu (Cable Television)	0254-778171
Hanul Boleștilor (Boleşti Inn) (hotel-restaurant)	0254-778240
Café-Bar	0254-778009
Dispensar veterinar	0254-778031
Ocolul Silvic	0254-778040
Stația electrică Livadia	0254-778090
Unitatea Militară	0254-778111

Traducere: Tander Carmen Mihaela

Colaborator: prof. Ana Tecău

Fotografii: Ion Pău Târnăș

Coperta I: Primăria comunei Baru

Coperta IV: Foto 1 - Rosu și alb

Foto 2 - Biserica Părvestilor - Monument istoric

Bibliografie: *Monografia Comunei Baru Mary*

Autori: Ionchim Lazăr, Ion Pău Târnăș, Editura Emia, 2003;

Toate drepturile rezervate Editurii EMIA și autorului. Nici o parte din acest volum nu poate fi copiată fără permisiunea scrisă a Editurii Emia și autorului.

Dreptul de distribuție în strălămate spații în exclusivitate editurii

Copyright © 2004 by EMIA

Copyright © 2004 by Ion Pău Târnăș

All rights reserved. The distribution of this book outside Romania, without the written permission of EMIA is strictly prohibited.

Editura EMIA: Str. Mărgel Avramescu, Bl. 20, parter, 330011 - DEVA

Tel./Fax 0254 230246

E-mail: office@emia.ro

edituramaria@yahoo.com

www.emia.ro

Director: Paulina Popa

Copertă și tehnoredactare: Ecramuela Măceveș

Bun de tipar: 15.12.2004

Apariție: decembrie 2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TÂRNĂȘ, ION

 Ghid turistic : Baru : oameni și locuri / Ion Pău

Târnăș. - Deva : Emia, 2004

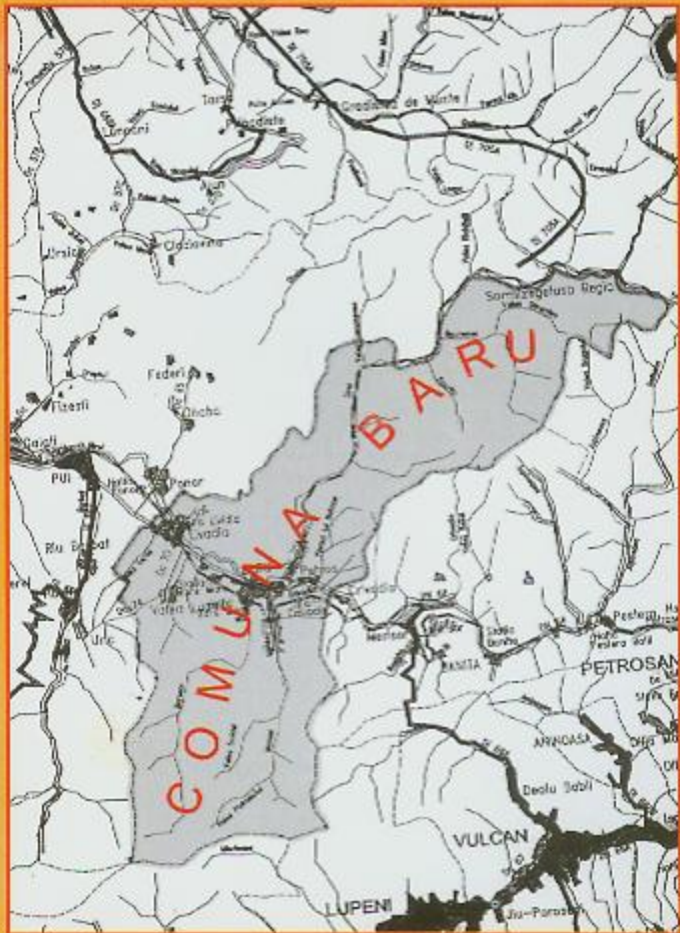
 Bibliogr.

 ISBN 973-8154-45-1

0001-058(Baru)

Printed in Romania

BARU

CHRONICA

1

2

ghid turistic

Salutări din Țara Hațegului